

Dosarul nr. 2ra-1423/22

2-21040339-01-2ra-04102022

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Rîșcani, Judecător – S. Godorogea

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți, Judecători – S. Procopciuc, C. Dumitru, S. Diana

Î N C H E I E R E

16 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, Judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Tutunaru Gheorghina și Chisarina Valentina, prin intermediul avocatului Paciurca Iulian,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Tutunaru Gheorghina și Chisarina Valentina către Badareu Arcadie și primarul satului Zăicani, r-ul Rîșcani, intervenient accesoriu IP ”Agenția Servicii Publice”, cu privire la constatarea nulității absolute a actului juridic,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 19 mai 2022, prin care a fost menținută hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 27 octombrie 2021,

c o n s t a t ă :

La 18 martie 2021, Tutunaru Gheorghina și Chisarina Valentina au depus cerere de chemare în judecată către Badareu Arcadie și primarul satului Zăicani, r-ul Rîșcani, cu privire la constatarea nulității absolute a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. xxxxx, cu suprafața de xxxxx, ha situat în s. Zăicani, r-ul Rîșcani.

În motivarea acțiunii reclamantele au invocat că, la 31 martie 2001, primarul satului Zăicani, r-ul Rîșcani, a perfectat pe numele Svetlanei Badareu, titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. xxxxx, cu suprafața de xxxxx ha, situat în s. Zăicani, r-ul Rîșcani.

Titlul de autentificare, a fost eliberat subiectului de drept în anul 2020, cu înregistrarea dreptului de proprietate asupra terenului agricol în Registrul bunurilor imobile în același an, iar în baza certificatului de moștenitor și a contractului de donație nr. 5011 din 22 mai 2020, Badareu Arcadie a obținut dreptul de proprietate asupra terenului cu numărul cadastral xxxxx din s. Zăicani, r-ul Rîșcani.

Ulterior, Badareu Arcadie a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Coroliuc Ruslan și Darii Marin cu privire la revendicarea din posesie ilegală a terenului cu nr. cadastral xxxxx și suprafața de xxxxx ha, situat în s. Zaicani, r-ul Rîșcani.

În acest sens reclamantele menționează că se consideră proprietari de bună credință a terenului din litigiu, din data atribuirii în natură de către reprezentantul Primăriei s. Zăicani, r-ul Râșcani, cu ieșirea la fața locului, cu circa 20 ani în urmă, iar rudele lor -

Coroliuc Ruslan și Darii Marin îl administrează de fapt, or, titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele Svetlanei Badareu, a fost eliberat cu încălcarea dispoziției imperative a legii.

La caz, titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral xxxxx și suprafața de xxxxx ha, situat în s. Zaicani, r-ul Rîșcani a fost întemeiat pe dispoziția Primarului s. Zăicani, r-ul Rîșcani nr. 11 din 30 martie 2001, care însă prin răspunsul nr. 39 din 08 februarie 2021, nu a putut fi prezentat pe motiv că autoritatea publică nu-l deține, menționându-se totodată că repartizarea cotelor de teren în s. Zăicani, r-ul Rîșcani a avut loc în baza hotărârii comisiei funciare din 04 aprilie 1996, dar nu prin dispoziția Primarului s. Zăicani, r-ul Rîșcani nr. 11 din 30 martie 2001.

Astfel, reclamantele consideră că titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele Svetlanei Badareu, a fost eliberat neîntemeiat și ilegal, deoarece la bază nu a existat decizia Consiliului s. Zăicani, r-ul Rîșcani, astfel precum reglementează normele imperative ale dreptului menționate în prezenta acțiune.

Mai mult ca atât, eliberarea ilegală a actului juridic afectează drepturile patrimoniale ale reclamantelor, care se consideră posesori de bună credință a terenului din s. Zăicani, r-ul Rîșcani, cu nr. cadastral xxxxx și suprafața de xxxxx ha, începând cu data atribuirii acestui bun de către reprezentantul Primăriei s. Zăicani, r-ul Rîșcani.

În altă ordine de idei, reclamante au menționat că atribuirea în natură a terenului în cauză poate fi confirmat prin declarațiile martorilor.

Prin încheierea Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, din 26 iulie 2021, a fost atrasă în proces IP "Agenția Servicii Publice" în calitatea procesuală de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, din 27 octombrie 2021, cererea de chemare în judecată depusă de Tutunaru Gheorghina și Chisarina Valentina către Badareu Arcadie și primarul satului Zăicani, r-ul Rîșcani, intervenient accesoriu IP "Agenția Servicii Publice", cu privire la constatarea nulității absolute a actului juridic, a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 27 octombrie 2021, Tutunaru Gheorghina și Chisarina Valentina, prin intermediul avocatului Paciurca Iulian, au declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, din 27 octombrie 2021, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 19 mai 2022, s-a respins apelul declarat de Tutunaru Gheorghina și Chisarina Valentina, prin intermediul avocatului Paciurca Iulian și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, din 27 octombrie 2021, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Tutunaru Gheorghina și Chisarina Valentina către Badareu Arcadie și primarul satului Zăicani, r-ul Rîșcani, intervenient accesoriu IP "Agenția Servicii Publice", cu privire la constatarea nulității absolute a actului juridic.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că soluția primei instanțe este justă și legală, aceasta având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită, conform cerințelor art. 130 din Codul de procedură civilă.

În context, instanța de apel a menționat că temei de înregistrare a dreptului de proprietate a terenului din speță a servit Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. xxxxx din 31 martie 2001, eliberat în temeiul dispoziției primarului s. Zăicani, r-ul Rîșcani, nr.11 din 30 martie 2001 pe numele Svetlanei Badareu care a

înregistrat dreptul de proprietate la 13 decembrie 2018.

Astfel, reieșind din faptul că actul de dispoziție eliberat de administrația publică nu a fost contestat sau abrogat, nu poate fi declarat nul nici titlul de proprietate emis ulterior.

Suplimentar, prin prisma conceptului autorității lucrului judecat, instanța de apel a remarcat faptul că potrivit hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, din 21 octombrie 2020 (definitivă și irevocabilă la momentul examinării cauzei date), a fost revendicat din posesia lui Coroliuc Ruslan și Darii Marin, terenul cu nr. cadastral xxxxx, situat în extravilanul s. Zăicani, r-ul Rîșcani, în folosul proprietarului Badareu Arcadie.

La 13 septembrie 2022, prin poștă, a fost expediat recursul declarat de Tutunaru Gheorghina și Chisarina Valentina, prin intermediul avocatului Paciurca Iulian, solicitându-se casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 19 mai 2022 și a hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, din 27 octombrie 2021, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului, reiterând circumstanțele de fapt și normele de drept indicate în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel, s-a invocat că concluziile instanței de fond sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, din care se constată cu certitudine încălcarea dreptului la un proces echitabil și de posesie ale recurenților Tutunaru Gheorghina și Chisarina Valentina, ultimele prezentând probe care confirmă circumstanțele invocate în acțiune, pe care instanțele judecătorești nu le-au apreciat obiectiv.

Astfel, recurențele au menționat că instanța nu a dat apreciere circumstanțelor cu privire la posesia de către Tutunaru Gheorghina și Chisarina Valentina, cu bună-credință, a terenului ce constituie obiect al litigiului, confirmate prin declarațiile martorilor.

De asemenea, recurențele consideră irelevantă concluzia instanțelor inferioare cu privire la imposibilitatea constatării nulității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, din motiv că actul de dispoziție care a stat la baza perfectării actului respectiv, nu a fost contestat și la moment este în vigoare.

În context, s-a remarcat că dispoziția primarului s. Zăicani, r-ul Rîșcani nr.11 din 30 martie 2001, nu a avut un temei juridic legal, deoarece doar Consiliul local este autoritatea publică competentă de înstrăinarea patrimoniului public, or, la caz nu se atestă un astfel de act.

În altă ordine de idei, recurențele au menționat că instanța de apel urma să caseze hotărârea instanței de fond și să trimită cauza la rejudecare pentru atragerea în proces a lui Badareu Ruslan și Badareu Vasile, deoarece conform circumstanțelor cauzei, aceștia dețin câte o cotă-parte din terenul din litigiu.

În conformitate cu art. 434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Conform materialelor cauzei, copia deciziei Curții de Apel Bălți din 19 mai 2022, a fost expediată părților în proces, inclusiv avocatului Paciurca Iulian, la 13 iulie 2022, prin intermediul poștei electronice.

Astfel, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului consideră că recursul declarat de Tutunaru Gheorghina și Chisarina

Valentina, prin intermediul avocatului Paciurca Iulian, expediat la 13 septembrie 2022, este în termen.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Tutunaru Gheorghina și Chisarina Valentina, prin intermediul avocatului Paciurca Iulian, este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art.432 alin.(1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Conform art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentelor este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță însă, criticile invocate de recurente, nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentelor cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentelor, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestora cu soluția dată de instanța de apel și prima instanță, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

În altă ordine de idei, prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede

puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs depusă de Tutunaru Gheorghina și Chisarina Valentina, prin intermediul avocatului Paciurca Iulian.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta declararea recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Tutunaru Gheorghina și Chisarina Valentina, prin intermediul avocatului Paciurca Iulian.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh